

Misjon til forandring – Utfordringene fra Edinburgh 2010

Kirkemøtekomiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn for sin behandling, og konsentrerer seg om noen utvalgte problemstillinger. Vi vil understreke kontinuiteten fra grunnlagstenkningen og vedtakene fra Kirkemøtets behandling av misjonssaken i 2005, samt de sterke utfordringene fra Ungdommens Kirkemøte (UKM) 2010. Vår behandling bygger også på flere andre Kirkemøte-saker, blant annet Kirkemøtets behandling av saken «Kristne innvandrere og menighetene i Norge» (KM 07/09).

I vår tid ser vi et *paradigmeskifte* i kristen misjon, i tenkning og i praksis. Majoriteten av den kristne kirke befinner seg nå i det globale sør og øst. Samtidig har kristne fra andre deler av verden forflyttet seg til den vestlige verden. Menigheter i Den norske kirke berikes av kristne innvandrere, samtidig som vi har fått mange nye migrantmenigheter. Misjonsoppdraget er gitt til oss i fellesskap, og komiteen mener at det ligger et stort potensiale til økt misjonsengasjement gjennom å ta våre felles ressurser i bruk. Den norske kirke er selv et resultat av misjon, og i nyere tid har våre misjonsorganisasjoner bragt evangeliet videre til andre folkeslag gjennom trofast tjeneste. Vi gleder oss over å være del i Guds misjon, som formidler det kristne budskap om frelse, og gjennom praktisk misjonsarbeid søker å fremme forsoning, verdighet og håp.

Vi ser klarere hvordan evangelisering og diakoni henger sammen i misjonsoppdraget og hvordan misjon angår alle sider ved menighetslivet. Dette utfordrer oss til å se sammenhengene med andre kirkemøte-saker. Det er for eksempel en klar forbindelse mellom en helhetlig forståelse av misjon og saken om Skaperverk og Bærekraft.

Komiteen gleder seg over tilnærmingen i vår tid mellom den evangelikale bevegelse og den økumeniske bevegelse i økende felles forståelse av helhetlig misjon, noe som ble tydeliggjort i Edinburgh 2010-prosessen.

Impulsene herfra utfordrer oss på en radikal måte. En ny misjonstenkning og praksis har allerede utfordret til oppgjør med mørke sider av kirke- og misjonshistorien, med maktmisbruk og sår som vestlig misjonsvirksomhet har forårsaket. Det er et behov for å arbeide mer med forsoningsprosesser. I tillegg er det viktig å imøtegå fordommer og feilaktige forestillinger om hva misjon faktisk handler om, slik at flere vil kjenne stolthet og frimodighet til å bringe evangeliet videre, i ord og handling.

Det er videre viktig å praktisere ansvarlighet og likeverdighet i all misjonsvirksomhet. Vi viser her til de to nye dokumentene om etiske retningslinjer for misjon¹. Misjon er å følge etter Jesus Kristus og å være med å bære korset i vår tid. Konsekvensen av etterfølgelse er for mange kristne rundt i verden forfølgelse, endog med livet som innsats. Vi skylder disse å stå sammen i forbønn, solidaritet og arbeid for religionsfrihet.

Komiteen mener at innholdet i saksdokumentet til Kirkemøtet bør formidles videre til et bredere publikum på måter som kommuniserer godt, for eksempel i lokalmenigheter, misjonsforeninger, dialoggrupper og i det offentlige rom. Komiteen vil også understreke at det å drive med misjon i dag handler om å møte andre mennesker med respekt. Alle døpte er kalt til misjon. Dette har UKM minnet oss på: «UKM oppfordrer alle til misjon. Dette må skje på en respektfull og likeverdig måte. Vi kan være tydelige på eget ståsted uten å presse oss på andre» (UKM 03/10). Misjon handler om kallet til hver enkelt av oss om å dele vår tro og være Jesu Kristi etterfølger i hverdagen. Det handler videre om menighetens evangelisering og diakoni i lokalsamfunnene og det globale oppdraget vi står i sammen med den verdensvide kirken.

Komiteen vil understreke den store betydningen som de norske misjonsorganisasjonenes arbeid har for misjonsengasjementet i Den norske kirke. SMM er viktig for misjonsarbeidet i mange menigheter. Dette knytter det lokale og globale sammen. Misjonsrådgiiverne i bispedømmene utgjør en viktig ressurs i dette arbeidet.

Kirkemøtet ser det naturlig at når SMM-organisasjoner samarbeider med kirker som er medlemmer av internasjonale økumeniske organisasjoner Den norske kirke også er medlem av, bør dette prege samarbeidet i Norge og internasjonalt. Komiteen vil oppfordre SMM-organisasjonene til å delta i «Nasjonalkomiteen for Det lutherske verdensforbund», for å styrke Den norske kirkes samarbeid med de internasjonale økumeniske organisasjonene i deres misjonsengasjement.

Komiteen vil til slutt fremheve at misjon er en viktig dimensjon ved de reformene som Den norske kirke har iverksatt de siste årene.

Bakgrunn for vedtak

Den norske kirke er en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. Misjon handler om hva det vil si å være kirke. Vi skal sammen med den verdensvide kirke forkynne evangeliet om Jesus Kristus i nærvær, handling og ord - lokalt og globalt. Under dette hører både evangelisering, diakoni og dialog sammen.

Misjon er å dele det Gud gir oss. Vi er sendt av den treenige Gud for å dele evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling. Vi døpes inn i vår lokale menighet, og samtidig inn i et verdensvidt fellesskap, hvor Jesus Kristus knytter oss sammen. Vårt misjonsarbeid er en tjeneste i forvandlingens og forsoningens tegn. Misjon er i utgangspunktet lokalmenighetens ansvar og angår hele dens virke.

Det blir stadig tydeligere at misjonsoppdraget i vår tid handler om å dele evangeliet i en religiøst mangfoldig og sekularisert verden. Misjon må bygges på kunnskap om og respekt for andres livstolkning og åndelige erfaringer.

¹ Jf. KM 7.1.6.1/12 og KM 7.1.7/12

Vi utfordres av trossøsken i andre deler av verden som viser oss hvordan disippelskap - et liv i etterfølgelse og forsoning - henger sammen med levende spiritualitet og åndelig fornyelse. Dette angår på en særlig måte oss som kirke og som kristne enkeltmennesker i et av verdens rikeste land. Vi utfordres alle til å leve i tråd med Guds vilje i vårt forvalteroppdrag, nestekjærlighet og i arbeid for rettferdig fred. Skal vårt vitnesbyrd bli troverdig, må også våre liv vise at vi er Kristi etterfølgere.

Edinburgh 2010-prosessen har fornyet fellesskapet mellom kirkene, og knyttet den evangelikale og den økumeniske bevegelsen tettere sammen i forståelsen av misjon som det å forkynne evangeliet i ord og gjerning. Det er en økende bevissthet i det globale økumeniske fellesskapet om sammenhenger mellom misjon, respekt for menneskerettigheter og vern om skaperverket. Dette inspirerer til fornyet misjonsengasjement i vår kirke og oppmuntrer oss til et videre perspektiv og nye samarbeidsrelasjoner i norsk misjonsarbeid.

Samarbeid Menighet og Misjon (SMM) er et godt og tjenlig redskap for misjonsarbeid i Den norske kirke. Misjonsorganisasjonene i SMM er viktige for den lokale menighets misjonale identitet. Kirkemøtet gleder seg også over andre misjonsorganisasjoner, diakonale organisasjoner, institusjoner og barne-/ungdomsorganisasjoner som bidrar til å realisere kirkens helhetlige misjonsoppdrag.

På denne bakgrunn foreslår komiteen følgende utfordringer:

Kirkemøtets vedtak:

1. Kirkemøtets utfordringer til alle døpte:

- a) «Slik vi blir døpt på grunnlag av dåps-/misjonsbefalingen, blir vi også døpt til selv å ta del i den. Vi har som kristne en identitet som personer som er sendt». (UKM 3/2010) Kirkemøtet oppfordrer Den norske kirkes medlemmer til disippelskap og etterfølgelse: Søke Kristus, dele troen og vise omsorg for vår neste og skaperverket. Kirken utfordrer derfor alle sine medlemmer til personlig givertjeneste og forbruksmønstre som bidrar til global rettferdighet og vern om skaperverket.
- b) *Alle døpte er kalt til å vitne om, og dele sin tro* i hverdagen. Med frimodighet og respekt for andre mennesker skal menighetens trosopplæring og gudstjenesteliv utruste de døpte til dette som en del av menighetens misjonsarbeid.

2. Kirkemøtets utfordringer til menighetene:

- a) Kirkemøtet utfordrer lokalmenigheten til å se sendelsesdimensjonen i sitt arbeid med evangelisering, diakoni og økumenikk. Kirkemøtet oppfordrer menighetene til at et slikt *helhetlig misjonsengasjement styrkes* i forkynnelsen, synliggjøres i gudstjenester og i arbeid med lokale planer for trosopplæring, diakoni og kultur.
- b) Kirkemøtet vil særlig framheve *trosopplæringens betydning* i denne sammenheng. Vi oppfordrer menighetene til å legge til rette for arenaer hvor barn og unge, uavhengig av funksjonsevne, kan bli trygge på egen tro, og utrustes til å dele sin tro med mennesker med annet livssyn i dialog og respekt.

- c) Kirkemøtet vil også understreke behovet for arenaer der personer med annen religiøs bakgrunn og konvertitter kan få opplæring i kristen tro.
- d) Kirkemøtet utfordrer menighetene til å konkretisere hvordan *disippelskap og etterfølgelse* kan realiseres, for eksempel ved å løfte frem og legge til rette for fordypning av egen spiritualitet, be for den globale kirken i alle gudstjenester, øke ofringene til misjon og internasjonal diakoni og ved å bli «grønne menigheter».
- e) Kirkemøtet vil samtidig understreke sammenhengen mellom det som skjer lokalt og et globalt misjonsengasjement. Kirkemøtet utfordrer derfor alle menigheter til å samarbeide med norske misjonsorganisasjoner og å ha minst én misjonsavtale i rammen av SMM. *Misjonsavtalene* bør uttrykke fellesskapet i den verdensvide kirke og gjensidige relasjoner. Denne ressursen bør integreres i hele menigheten, særlig i trosopplæring og gudstjenestearbeidet. Like naturlig er det at alle menigheter samtidig er engasjert i internasjonal diakoni gjennom Kirkens Nødhjelp og andre diakonale organisasjoner.
- f) Kirkemøtet vil understreke de ressurser og muligheter som *kristne innvandrere og migrantmenigheter* representerer. Vi vil oppfordre til økt inkludering og økumenisk samarbeid med disse, med tanke på å kommunisere evangeliet bedre i dagens flerreligiøse virkelighet.

3. Kirkemøtets utfordringer til bispedømmerådene:

- a) Kirkemøtet utfordrer bispedømmerådene til å prioritere misjonsutfordringen i sitt *strategiarbeid*, videreutvikle SMM-samarbeidet og arbeidet med dialog med mennesker med annet livssyn. I lys av de kulturelle endringer og endret sammensetning av befolkningen, vil dette være en sentral oppgave for kirken i årene som kommer. Det vil også ha vesentlig betydning for arbeidet med kirkens ordninger.
- b) Kirkemøtet oppfordrer, i tråd med Strategiplan for samisk kirkeliv, til å arbeide for økt andel av *urfolksrelaterte misjonsavtaler* i Den norske kirke generelt og samisk kirkeliv spesielt. Dette utfordrer særlig de tre nordligste bispedømmene til et samarbeid med Samisk kirkeråd, misjonsrådgiverne og SMM sentralt.
- c) Misjon og diakoni samt internasjonalt og økumenisk samarbeid bør inngå i *menighetenes rapportering* ved at det innarbeides i eksisterende rapporteringskanaler, og etterspørres av biskoper og proster.

4. Kirkemøtets utfordringer til De sentralkirkelige råd og Bispemøtet:

- a) Kirkemøtet oppfordrer Mellomkirkelig råd til å lage ressurs- og studiemateriell som bringer de *internasjonale og økumeniske impulsene* fra Det lutherske verdensforbund, Edinburgh 2010-prosessen (Kirkenes Verdensråd) og Cape Town 2010 (Lausanne-bevegelsen) ut i menighetene. Dette bør skje i samarbeid med misjonsorganisasjonene og i dialog med Norges Kristne Råd.

- b) Kirkemøtet oppfordrer Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd til å arbeide videre med *forsoningsprosesser* også i forhold til de sår norsk kirke og misjon har vært med på å skape.
- c) Kirkemøtet ber Mellomkirkelig råd gjøre Oslokoalisjonen for tros- og livssynsfrihet sine «Recommended Ground Rules for Missionary Activities» kjent i menighetene. Kirkemøtet forventer at all misjonsvirksomhet i Den norske kirke og i samarbeidende misjonsorganisasjoner skjer i tråd med disse *etiske retningslinjene*.
- d) Kirkemøtet ber om at Bispemøtet og Mellomkirkelig råd jobber videre med spørsmål knyttet til *religionsteologi, kulturforståelse og dialog*, samt praktiske spørsmål om kirkens forhold til andre religioner og det flerreligiøse samfunnet.

5. Kirkemøtets utfordringer til misjonsorganisasjonene

- a) Kirkemøtet oppfordrer misjonsorganisasjonene til et *sterkere økumenisk engasjement*.
- b) Kirkemøtet utfordrer SMM-organisasjonene til å styrke arbeidet med å tilby menighetene misjonsprosjekter med praktisk tilrettelagt stoff som enkelt kan anvendes i menighetenes arbeid, særlig i trosopplæring.

(Enstemmig vedtatt)